

We create chemistry

Verslag burenoverleg BASF Antwerpen, vrijdag 8 september 2023

Aanwezig

Vertegenwoordigers buurt: Jorn Van de Cloot, Marc Snijders, Vic Kil, Nicole Uytterhoeven, Inge Mertens, Tom Luijks, Jan Verbist, Luc Pieret, Marco Sebrechts, Guy Leys, Liesbeth Sleymer

Vertegenwoordigers BASF: Jan Remeysen, Raf Douws, Lotte Dierckx, Johan De Hoog, Dirk Neumann, Ronny De Kaey, Sven Van Den Eeckhout

Verontschuldigd

Wino Wammes (BASF), Sharan Kok, Paul Cuelenaere, Kathleen Quick, Martin Groffen, Teus Slagboom, Rik Baeten, Gerard Van den Bergh, Michiel De Schutter, Dirk Rombouts, Kris Van Der Maat

Korte inhoud

- Hysorb Excellence Center (HEC)
[Lees meer.](#)
- Turnaroundpiek najaar 2023
[Lees meer.](#)
- Vergunningen installaties
[Lees meer.](#)
- Varia
[Lees meer.](#)

Hysorb Excellence Center (HEC)

Dirk Neumann, Vice President Operations Processed Chemicals en Ronny De Kaey, Technology Manager ESP/CT, startten het burenoverleg met een toelichting bij het nieuwe Hysorb Excellence Center.

Om een beter begrip te krijgen van dit innovatiecentrum voor super absorberende polymeren (kortweg: SAP) werd eerst kort stilgestaan bij:

- Wat is dat, zo'n superabsorber?
- Welke toepassingen zijn er

SAP is een kristallijne vaste stof met een korrelgrootte tussen 0,1 en 1 mm. Bijzonder aan dit polymeer is dat ze tot 1000 maal het eigen volume aan water en 30 tot 50 maal het eigen gewicht aan urine kunnen opnemen. De BASF-handelsnaam is Hysorb®.

Belangrijke toepassingen zijn dan ook (incontinentie)luiers, maandverbanden, verpakkingsmateriaal, ...

Het spreekt voor zich dat luiierproducenten én eindgebruikers zeer hoge kwaliteitseisen stellen aan dit super absorberend polymeer. SAP is hierbij dé drijfveer om luiers dunner te maken.

Gezien het innovatieve karakter van deze business en het langdurig commitment dat BASF hierin toont, was de bouw van een pilootinstallatie (Hysorb Excellence Center) een logische volgende stap.

De start voor dit project werd gegeven in Q1 2021. Een succesvolle opstart van de installatie volgde in Q1 van dit jaar. De link tussen lab- en productiewereld was een feit.

Een aantal weetjes:

- De installatie heeft geen nieuwe emissiepunten
- Het HEC is een gesloten gebouw, dus geeft daarom geen extra geluidsimpact
- Verbranding van het testmateriaal is niet nodig. Dit wordt intern opnieuw gebruikt.
- Het HEC is uitgerust om wel 20 verschillende grondstoffen te kunnen gebruiken en te testen voor nieuwe generaties SAP.

De directe buur op onze site is het SAP-productiebedrijf waardoor alle nieuwe kennis direct en efficiënt kan overdragen worden.

Vraag:

Hoelang wordt er al SAP geproduceerd bij BASF Antwerpen?

“Sinds 20 jaar. Bij BASF wereldwijd spreken we over 40 jaar.”

Vraag:

Er wordt gesproken over de absorptie van water en urine. Wat met olie?

“De absorptie van olie is uiteraard ook mogelijk, maar SAP is hiervoor niet geschikt.”

Vraag:

Wat met recyclage van pampers? Zijn er hiervoor al mogelijke oplossingen?

“Momenteel worden pampers nog verbrand. Uiteraard wordt er hiernaar het nodige onderzoek gevoerd.

Grootste probleem is het design van de korrel. Deze moeten onder druk vocht vasthouden (denk bv. aan baby die zit), wat recyclage momenteel nog niet mogelijk maakt.”

Vraag:

Wat is de frequentie waarop nieuwe producten worden getest?

“De volledige ontwikkelingsduur van een nieuw SAP-product bedraagt ca. 1 jaar. Het volledige portfolio wijzigt om de 3 jaar.”

Vraag:

Is dit HEC uniek?

“We veronderstellen dat ook onze concurrenten dergelijk pilootbedrijf hebben. We kunnen wel stellen dat de technologieën die hierin gebruikt worden vrij uniek zijn.”

Vraag:

Is het gebruik van een doek niet duurzamer dan gebruik van pampers?

“Ook al kunnen pampers nog niet gerecycleerd worden, toch zijn doeken niet beter voor het milieu. Als we alles (de ganse levenscyclus) tegenover elkaar afwegen, zijn pampers efficiënter.”

Vraag:

Kost het verbranden van pampers niet enorm veel energie?

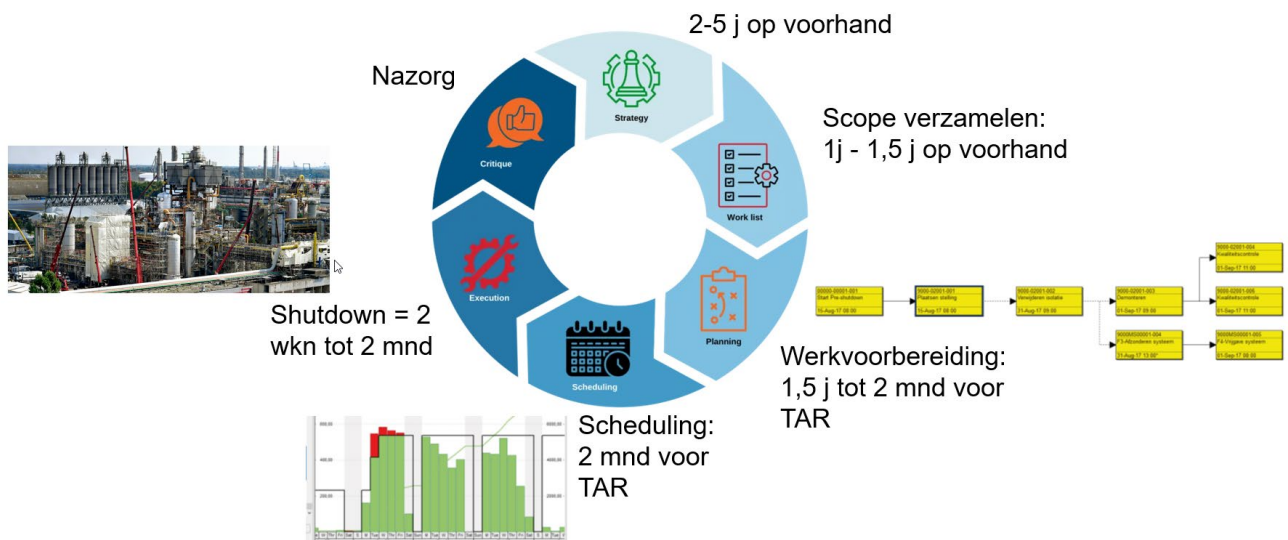
“We zullen nagaan/navragen of de energieopbrengst groter of kleiner is dan het energieverbruik.”

Turnaroundpiek najaar 2023

Sven Van den Eeckhout, manager Technical Verbund Services, gaf vervolgens de nodige informatie bij en een overzicht van de vele turnarounds die dit najaar op onze site gepland zijn.

Tijdens een turnaround (TAR), ook wel bekend als onderhoudsstop of shutdown, wordt een fabriek, plant of unit volledig stilgelegd om onderhouds-, reparatie- of inspectiewerkzaamheden uit te voeren. Zij is hier wettelijk toe verplicht om haar productielicenties te behouden. Om de link met thuis te maken, werd dit vergeleken met het onderhoud en de keuring van een CV-ketel. En net als thuis met de CV-ketel zal een goed onderhouden installatie minder energie verbruiken.

Zo'n TAR wordt uiteraard niet 1-2-3 gepland en uitgevoerd. De levenscyclus van een dergelijk onderhoud wordt op de afbeelding hieronder weergegeven:

In het najaar 2023 staan er van dergelijke TAR's een heleboel gepland. Een aantal betrokken bedrijven:

- HPPO (o.a. bekend van PU-schuim, bv. bouwschuim)
- Ethyleenoxide (bv. reinigingsmiddelen)
- Cyclohexanon en Caprolactam (nylonsector)

Om de omvang van deze afstellingspiek te duiden, werden een aantal cijfers gegeven, o.a.:

- 44600 uur aan werkvoorbereiding (dit zijn ca. 25 manjaar)
- 35000 werkvergunningen
- Ca. 640 contractomedewerkers per dag
 - 42000 mandagen aan contractoractiviteit (dit komt overeen met 190 manjaar)
- 15000 logistieke en 1200 hijsbewegingen
- 84000 m³ aan stellingen (dit zijn ruw geschat 12 maal zoveel stellingen als nodig om het MAS in stellingen te zetten)
- 27400 stuks persoonlijke beschermingsmiddelen (dit gaat van veiligheidsbril tot zuurbestendige overall)

Verder komen hier nog heel wat andere randactiviteiten bij kijken, zoals parkeerbeleid, catering, extra sanitair inrichting van coördinatiecentra, toegang en opvolging van contractomedewerkers, enz.

Heel wat actie in de komende periode dus, maar dankzij de spreiding en een doorgedreven voorbereiding zorgen we ervoor dat de impact op onze buurgemeenten zo klein mogelijk is.

Tot slot. Alles draait om mensen, dus ook tijdens onze TAR's is veiligheid prio 1. We streven dan ook elke dag naar een 'Perfekte Dag', d.i. een dag zonder arbeidsongevallen, zonder woon-werkongevallen én zonder inzet van onze bedrijfsbrandweer.

Vraag:

Is er voor elk productiebedrijf een zusterbedrijf in Ludwigshafen?

“Niet elk bedrijf heeft een zusterbedrijf. Indien ja, dan wordt er in aanloop naar een TAR met dit zusterbedrijf afgestemd. Als dit er niet is, zijn er andere oplossingen, bv. het opbouwen van een productreserve.”

Vraag:

Wat is een haalbaar aantal perfecte dagen? Elke dag is toch quasi onmogelijk.

“Dat is moeilijk te zeggen. Zoals vermeld draait alles om mensen. Om maximale veiligheid te garanderen, investeren we daarom zeer veel tijd in opleidingen, observaties, steekproeven, veiligheidsbesprekingen, enz. Op die manier streven we naar een maximaal aantal van die perfecte dagen.”

Vraag:

Hoeveel tijd zit er tussen 2 opeenvolgende shutdowns van eenzelfde bedrijf?

“In het algemeen bedraagt deze periode 5 jaar. Dit is echter ook afhankelijk van soort bedrijf, technologieën, enz.”

Vergunningen installaties

Johan De Hoog, manager Environment & Permits, gaf n.a.v. het Ineos-dossier (Project One) kort uitleg bij wat dit voor BASF betekent.

Wat is Project One precies?

Project One is een zogenaamde ethaankraker die de firma Ineos wil bouwen in de Antwerpse haven. Dat is een installatie waarmee ethyleen gemaakt wordt. Ethyleen is dan weer een bouwsteen voor kunststoffen in bijvoorbeeld auto-onderdelen, waterleidingen, wieken van windmolens en kleding.

Waarom ligt de vergunning onder vuur?

De ethaankraker is omstreden vanwege de stikstofimpact. Zo vreest bv. de provincie Zeeland dat er door de nieuwe installatie te veel stikstof zou belanden in beschermde natuurgebieden (bv. Brabantse Wal).

Wat betekent dit voor BASF Antwerpen?

Uiteraard is dit dossier voor ons een teken aan de wand. Door het huidig ontbreken van een duidelijk wettelijk kader voor de beoordeling van stikstofemissies wordt er niet genoeg rechtszekerheid geboden. M.a.w., welke installaties kunnen er in de toekomst nog (her)vergund worden?

Concreet wil dit voor nu zeggen dat we, ook al doen we al zeer grote inspanningen, we nieuwe en huidige dossiers zeer grondig moeten voorbereiden, in samenwerking met deskundigen én met aandacht voor natuurgebieden in de regio (bv. Brabantse Wal, Kalmthoutse Heide).

Bij nieuwe installaties zullen we aantonen hoe we stikstofemissies maximaal kunnen reduceren.

Vraag:

Zijn er momenteel aanvragen voor nieuwe installaties?

“Nee, de huidige dossiers betreffen enkel hervergunningen en aanpassingen aan bestaande installaties.”

Vraag:

Waarom werd de Ineos-vergunning eerst wel goedgekeurd?

“Op het moment van de goedkeuring was er sprake van een ‘tussentijds kader’ voor het stikstofdossier. Dit tussentijds kader werd tenietgedaan waardoor de vergunning werd afgewezen. Situatie nu is dat een vergunning niet mogelijk is vanwege het ontbreken van een duidelijk wettelijk kader.”

Vraag:

Zorgt dit dossier er niet voor dat ondernemingen hierdoor een afwachtende houding gaan aannemen bij mogelijke toekomstige investeringen?

“Dit klopt inderdaad. We kunnen stellen dat dit niet goed is voor de reputatie van België en bij uitbreiding van Europa.”

Varia

Volgende variapunten kwamen nog aan bod:

PFAS wordt verbannen uit Europa. Wat is het effect hiervan op BASF?

Een voorbeeld.

Afdichten van leidingen en verschillende apparaten gebeurt met dichtingen. Zo'n dichting wordt vervaardigd op basis van PFAS. Blootstelling bij gebruik is echter verwaarloosbaar. Er bestaan hiervoor geen alternatieven.

In het algemeen zijn er voor bepaalde toepassingen alternatieven, voor andere echter niet, zoals ook voor medische toepassingen/chirurgische ingrepen.

Zomaar een volledig verbod kan dus niet, beter zou zijn om eerst doorgedreven risicoanalyses te maken.

Er werd omtrent deze problematiek een studie uitgevoerd door het CEFIC (European Chemical Industry Council). BASF heeft hieraan trouwens meegewerkt.

De resultaten hiervan werden overgemaakt aan de Europese Commissie met als doel een globaal beeld te scheppen dat hopelijk voor meer inzicht zal zorgen.

Wat is de huidige stand van zaken bij de heraanleg van de kaaimuren?

Bouw van de nieuwe combiwand met laadplatform Q530 loopt nog. Hier is wel geen geluidshinder meer.

Kaaimuurkoprenovatie: hier wordt regelmatig een stukje muur afgebroken met beperkte geluidshinder.

Plaatsen bodembescherming bij Q715 O/W: hier werden in KW35 damplanken ingetrild. Deze werken zullen ook plaatsvinden in KW36 en KW39. Dit kan mogelijk beperkte geluidsoverlast geven.

Voor een meer gedetailleerd overzicht van dit project verwijs ik graag naar het verslag van 9 september 2022. Dit kan teruggevonden worden via deze [link](#).

Overleg werd gesloten waarna nog kon nagepraat worden tijdens een gezellige BBQ.